

Cenzurat

An. III. (Seria II-a) No. 2.

Satu-Mare, 3 Martie 1936.

EXEMPLARUL 5 LEI

APARE DE 2 ORI PE LUNA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA:
SATU-MARE, Str. Nic. Bălcescu 10.

CUVÂNTUL NOU

TRIBUNĂ INDEPENDENTĂ DE LUPĂ ȘI INFORMAȚIE NAȚIONALISTĂ

DIRECTOR: VALERIU CÂRDU

Generația Căpitanului

Problema generațiilor a fost și este un „perpetuum mobile” al discutiilor. Dialectica subtilă, a creierii testată în serie înfruntă și test un pălânzător istoricizant. Servași nici și mari, cu și fără monocu, sau cerebralizat până la refuz problema, porând *dela* ei spes central problemat — intențional — și plătindu-se, real, înafara ei. Nimeni n’a desăvârșit problema porând din ea și, dela ea, trăind-o litera stăpîni și osarvânt, litera ei de șguduitoare existențe istorică. Advorșii o discută, „*ira et studio*”, deplănt.

Sufletii și discuta sentimentali și ce țirăa a 24 ore. Alții, frați de gândiri clare, biserializațioși, o discută greșit și centrifugal.

Iată de ce am scosii zimerii s’o deșabtem în coloanele acestor tribune de ispită. Nu înțirăm în bibliotecă. Și nu înțirăm ajutoarii lui Hegel nici ai altui omne sipat pe coperța cărților. Nu coborim în biblioteca de suflet și dureri românești. Nu facem dialectic. Și dacă facem totuși, facem dialectica brazdelor străbune. Iată deci, **suntem siguri**, nu vom greși. **Na putem greși!**

Iată, nu suntem generație pau-sau europeană. Nu suntem suflet continental și mondialist. Suntem strădinate românească. Cu siguranța în biruință în priviri. Alții. Nu facem legătură cu nici o generație în afara istoriei țării. Nu conștinăm opera începută de alții. Generația Căpitanului nu conștină pe nimeni. Să se explicăm. Generația Căpitanului este o lume nouă. Creată de sufletul lui mare, instrumentată și dinamizată de gândul lui. O lume nouă nu poate face legătură cu lumea veche. O lume nouă nu poate face legătură cu lumea veche.

Generația Căpitanului are este verigă în lanțul continuativ al generațiilor. Nu e succedente. Este început. Nu e mandat pentru terminarea unei construcții istorice. Este fundament și platră de hotar. E alfa unei religii noui. Căpitanul nu poartă spada ciarnă din mîna alina. El scrie, cu spada lui, o nouă istorie. Nu e o scrisoare. Și nici înșeamă de repetiție. Nu e lecitură de ce a fost și ce este. Din cîntă, este rupe, e desăpărțire de ce a fost și o generație aparte. O generație misonară. Vom necera să definim sensul acestor cuvinte. Tot fără dialectic. În istorie, înscăna vijelioasă a generațiilor, rezervă și prezintă aspekte multiple. Sont generații fără ideal. Generații sterile. Simplită prezentă biologică. Alții s’apără generații capabile de jertă. Dar lipsesc animații. Și comandantii. Generații de cîntare. Istoria va înșeamă o simplită prezență de suflet. O sfîrșire. Alternativa istorică, în conștină, ar fi următoarea: generații fără ideal și ideal fără generații.

Un al treilea fel de generație, pe care vrem să-l înșeamăm aci, este generația paralelă cu idealul. Paralelismul acestui istoric nu va daze niciodată la implinire. E un drum involuntar greșit.

A lipsit omul care să suprapună linile. Sau, ca să-mi spun cuvîntul verde, a lipsit un căpitan de vreme Generația Căpitanului? O generație de contopire perfectă cu idealul? Generația și ideal: un singur cor, un singur suflet. O perfecția sincronizare a omului cu ideea, a soldatului cu datoria, a legionarului cu Căpitanul. Pentru că este totul și idealul. Iată rostul și fenomenul de prezență istorică, în sens înalt, al unei generații. Căpitanul nu este o comandă personală. E o comandă istorică.

E singura dogmă pe care trebuie s’o înșelează toată lumea, mai de vreme sau mai tîrziu, de voie sau fără voie.

Un accent: **Generația Căpitanului nu conștină pe nimeni și nu face legătură între lumi.** Nu mai repetăm așgemențele. Nu suntem democrați.

Și o precizare: Descriăm în generația aceasta un fel de legătura de suflet cu cineva. Cu mai mulți, din multe generații, care, peste timp, dăză și’ar fi putut adăza și înșirai, ar fi conștinat o generație.

Der pentru că fost înșirai și asinșeleși atunci, înșeleși azi doar în perspectiva istorică! — deși mori — noi li considerăm prezenți în generația Căpitanului!

Iată de ce l-am văzut într’o zi, muncind și cîntănd, într’o fabrică de muncă, pe Mihail Eminescu. Un fenomen de contemporaneitate de gând și arit. Generația Căpitanului e contemporană cu Ștefan Cel Mare, cu Vasile Conta, cu Eminescu, cu Mihail Kogălniceanu, cu Nica Filipescu și cu toți ceilalți frîmțiați din gândul lor.

Ca tehnică și instrumentare, ca premise și execuție, generația Căpitanului e idealul așteptat.

Cu el, începe o lume nouă, o altă lume. Se scrie o istorie nouă.

Dialectică și interpretare istorică de suflet și gând românesc. Sont sigur că n’am greșit.

VALERIU CĂRDU

Dacă ai fost sancționat pentru un păcat pe care nu l-ai făcut, nu te înșiră și nu reacționea. Prinștie resemanț pe-deoșpe. Acela care ție aplicat-o, a făcut-o din înșidă credință, ție e u țilla de încercare, ție în urma unei relatări, înșirte de fapte. În cazul înșidă, răsplica nu va înșirăza să vină. În cazul al doșpe, adăvărul cu țiegi la lumina.

Gînduște-te ideea și cel care-o reprezintă nu sunt ri-novați. Total nu s’o făcut decât pentru respectarea spiritului de disciplina. A fost o greșală temporală de formă și nu una de fond.

Un erou de baladă:

Părintele Moța

Rîndurile pe care le scriem azi, pentru a cînta o viață de om și de român, evocă o avangardă întreagă de amintiri. Noi suntem tineri. Dar ne mai aducem aminte ca prin vis, de copilăria noastră răștiră și sub crutul vremilor maștere. Primele slove pe care le-am învățat dela dascăl m’am străduțit să le leg în foșia părintelui Moța, frumos împătirită și pusă la loc de cînte de bunicul meu, un plugar bănățean.

Și tot bunicul acesta, cu vorba de basm, mi-o istorisii, mai tîrziu, mirușată poveste a părintelui Moța. În satul meu, pierdut la o margine de hotar, „*Libertatea*” venia într’o sușgedenie de exemplare. Și bătrîniș satului, la sfatul dela primărie ori la cele din colțul ulițelor, în Dumineci, și sîrbători, torceau, în grai de legendă, aceeași poveste. Și multă vreme, în vacanțele pe care le petreceam toată pe-o brazdă rurală, singurul dar așteptat cu înfrigurare, a fost „*Libertatea*”. Elev de liceu, adăpostit sub umbrărele din luncă, citeam slova măistră a „*Libertății*”. Bunicul, cu mîinile sprijinite vîrto pe coarnele plugului, tăia braze lungi și negre în jîna ogorului. Se pierdea în, ca o icăonă din Grigoreșu, în zare.

Cînd se întorcea, se opria o clipă și mă întreba:

— „Ce mai scrie părintele Moța, nepoate?”

li povețeam un fragment dintr’un articol și iar pleca bînicul.

Desigur se gîndia la cele spuse. Le împletia cu povestea plugului.

Și cu simetria brazdelor. Pen truciă în întors, se întîmpla, să-și spună și el cuvîntul lui cîminte de țaran simpu.

La popasul de amiază, vorba se întindea mai mult.

Înoantele îmi stăruie în mînte. De-o parte, deșul luncilor cu armonia cîntecelor de păsări. Într’altă parte plugul trîntit pe-o rîmă de hîmă și alături caii cu priviri cîmînji.

Și bunicul vorbea mereu. Într’poveștia o întreagă istorie, de pertsă ar fi fost cronicar. Și tot ce glășuia bunicul, tot ce scria bunicul pe hîrtia neagră a ogorului, cu plugul transformat în condei, scria și „*Libertatea*”.

Pentru că „*Libertatea*” n’a fost o simplă gazetă. A fost poporul întreg turnat în slovă.

Așa l-am cunoscut, de departe, pe Părintele Moța.

În imaginația și sufletul meu de copil, chipul aceluia care scria „*Libertatea*”, se desena ca un autentic erou de baladă.

Pentru că Orăștie, a fost orașul unde s’a scris balada de erou și de via, de dureri și nă-deși mari, a românismului țopilat.

„*Libertatea*” a preștit inimile românești pentru zina mare a libertății.

Plugarii trăiau îndestinat ei. Și slova acestei țipăturii de năzuință românești, era bibliă țaranului valah.

Mai tîrziu, am cunoscut atitudinea sublimă a părintelui Moța — desprinsă dintr’un fragment cînd lumea romani — atunci cînd feciorul, d. Ion I. Moța, era zăvort în temniță. Atitudinea acia stătuază mi-a șguduit din temelii anii de elev tîndr.

Și tot sufletul Părintelui Moța dela Orăștie, l-am descîștat în magnifica declarație a tinăruțului Moța, făcută în fața Justiției.

Mi-a arătat-o, cu emoție și glăsvibrant, un alt stălp al Ardealului: scrietorul Amos Fein cu.

E darul de părinte, pe care l-a hăritat Părintele Moța neamului românesc: feciorul acela cu lîni de oțel în față, la privirile căruia am văzut toată viața vijelioasă a eroului dela Orăștie.

Iată deci, atunci cînd Ardealul a ținut să cîntească o activitate de mare gazar, pentru toate durările făcute neamului românesc, noi tinerii de azi ne închinăm în altarul unei vieți de luptător al condițiilor.

Prest cu crucea în frunte, purtător de spadă și nu de condei, Părintele Moța primește azi ofranda unei generații întregi.

Și n’acipa această smîlțată cu amintiri dinosee, mă înșirțese cu o icăonă slăsoasă de bunic și cu Dumăzireșii unui sat bănățean, pe ulițele căruia fălăia „*Libertatea*” dela Orăștie și deșleg, din truda și măreția unei vieți, tăful biruinții de mîine. Va fi cea mai frumoasă baladă din viața Părintelui Moța, căruia vremele de azi i-au hăritat șilave.

„Cuvîntul Nou”

Mai puțin primejdios este un dusman care-ți stă în față decât un prieten fără care te lovește pela spate.

Un nou fenomen social;

„Munca manuală: cu sapa, cu târnăcopul cu toporul sau cu brațele goale, înalțeste fizic, muscular, pe legionar și reface celule nervoase a omului pe care o distrage în special munca intelectuală intensă și supra încordată. Această muncă îl dă sănătate”.

„Această muncă îl crează intelectualul în special o structură sufletească athletică, o voință de fier”.

«Cuvântul Nou» deschide glas peste văi și munți: în timpul când tineretul condus de viziunarii care a străbătut cu privire fulgerătoare până dincolo de zări, a impus opiniei publice românești, chiar și la o parte din străini fenomenul: tabăra de muncă. Același atenție deosebită pe care cititorii noștri au dat-o articolului scris în numărul trecut la această rubrică, ne obligă să o permanentizăm. Ca urmare în numărul de față și în ale viitoare vom căuta să analizăm acest fenomen sub toate aspectele.

«CUVĂNTUL NOU»

În vara anului 1935 au fost pe întreaga țară 17 tabere de muncă într-o tabără lucrează minimum 30 legionari, timp de minimum 30 zile. Și mai multe sute de șantiere (un șantier trebuie să fie compus din minimum 5 legionari care să lucreze cel puțin 3 zile.)

Tabăra de muncă: o școală nouă

În toate taberele au participat mulți comandanți legionari, profesori universitari, scriitori, poeți, preoți, etc. care s'au îngrijit de această educație spirituală, care trebuie să ne dea omul pe care-l reclamăm vremurile de azi, omul moral, omul bun, omul gata oricând.

Educația sufletească

Legionarul trebuie să devină un alt om. Să-și revoluționeze sufletul să devină un om încredibil de GANDI măcar rău, neșut de fapturi răul. La baza faptelor legionarului trebuie să stea corectitudinea și cinstea. Legionarul trebuie să fie un aprins revoluționar. El va înfăptui, afirmă aceasta cu precizie matematică, cea mai mare revoluție din câte a cunoscut istoria noastră. Revoluție, bineînțeles, în sens spiritual.

Adică dintr'un milion de oameni să faci, 1 milion de oameni muncitori și sânguinoși în bine. Dintr'un milion de oameni bețivi, să faci un milion de oameni care să nu mai bea

Numarul legionarilor care au participat în vara trecută la aceste tabere și șantiere s'a ridicat cu mult deasupra cifrei cu care Garibaldi a făcut marșul asupra Romei (30.000).

Din efortul acesta voluntar al legionarilor, se înțelege că au răsărit, aproape peste tot local, nenumerate edificii de utilitate publică cum ar fi: mănăstiri, școli, biserici, poduri, drumuri, fântâni, etc., care vor vorbi generațiilor viitoare despre neclintita hotărâre și voință de fier a celor ce s'au prins de piept cu viața și cu moartea, pentru crearea omului nou. Pentru că nu ziduri vrem să construim, ci oameni. Altfel de oameni. Oameni noi, care să aibă cu totul alte în sușiri decât omul de azi.

Valoarea cărmăzilor este secundară prin ea însăși: covârșitoarea este prin structura nouă ce-o imprimă sufletului legionarului care o face.

să poată pași pe cărările ce duc la cer.

Din ansamblul de legi, norme și principii care formează punctele cardinale ale acestui sistem de educație, mă voiu opri, supra a trei norme, pe care le cred că formează axa disciplinei acestei educații.

niciodată. Dintr'un milion de oameni care nu-și țin cuvântul, să faci un milion de oameni care-și respectă cu sfințenie cuvântul dat. Dintr'un milion de oameni fără caracter, să faci un milion de oameni de caracter.

În timp ce toți ceilalți vor un guvern nou și caută mă-

Celace contează într-o acțiune nu este numărul membrilor.

Numărul este registru de cifre. Și catalog de postulanți pentru onorari și favorari. Numărul aduce surprize. Și e flotant.

Numărul membrilor crește și descrește. E aderență și desmembrare.

Celace contează într-o acțiune este sufletul. Gândul și Sufletul înseamnă încadrare și unitate. Și unitatea e cheia renșitei, a victoriei, a împlinirii.

riri personale, dogma legionară tinde spre o lume nouă și spre mărirea Patriei. Și pentru că au putere de viață și pentru că nu vor nimic altceva, vor realiza-o.

Deaceia, imi închipui eu, că legionarii sunt altceva decât partid, din care cauză nu se unesc și nu fuzionează cu nimeni. Ei vor o lume nouă, în timp ce toți ceilalți vor un guvern nou, fără ca să se gândească măcar la această lume, nicium s'o realizeze.

Această lume nouă, legionarii o vor realiza pentru că au putere de VOINȚA. Aceasta e secretul lor.

2) Tăcerea.

O altă lege capitală care formează un principiu de educație legionară este tăcerea. Tăcând te analizezi pe tine. Iți vezi pornirile rele și bune al sufletului. Văzându-le cași să le atrofiezi pe cele rele și să le desvolți pe cele bune.

„Tot ce-a creiat neamul românesc prin arme, a distrus prin corburi”.

Școala legionară a substituiri vorba faptelor.

În loc de comunicare prin vorba, comunicare prin fapta. Lozincă «fapte, nu vorbe!», traeste puternic și grănicite în sufletul lumii legionare.

Interdicția de-a convoca adunări, de-a ține discursuri, de-a scrie și de-a acorda interviuri presă, este o lege de bază a acestei școli spirituale.

Nu se împânzește lumea cu manifeste, nu se vorbește de rău adversarilor și nu se alargă după aderenți.

Omul nou

Toată strădania, energia și sufletul pe care Căpitanul generației noastre o cheltuște, este pentru să creiem: Omul Nou.

Toate programele și legile, doctrina toată, oricât de bune ar fi, nu valorează nimic dacă nu se creiază, mai întâi, un nou tip de om, care să crezie doctrinele și legile, să le cunoască prin trăirea în spiritul lor și să le aplice, integral, numai în binele țării.

Determinatele omului nou

Când a Introdus aceste restricții, — ridicând la rangul de cult și lege proverbial popular «Tăcerea este de aur», — creatorul acestei lumi a ținut cu legionarii săi rămânând o singură cale de exprimare: fapta.

Școala legionară a știut să înlocuiască frumos și just comunicarea prin vorbe, cu comunicarea prin fapte, născând și făcând să trăiască puternic lozincă: fapte, nu vorbe.

3) Violenta. O altă lege, care împreună cu celelalte două, formează piatra unghiulară, pe care se rezază întreg edificiu mișcării legionare este violenta.

Ori cu cine ar veni în conflict un legionar și absolut în orice împrejurare s'ar afla, pentru el există un principiu imutabil EVITAREA CONFLICTULUI. Mișcarea legionară fiind o revoluție pașnică și manifestându-se lent și numai în cadrul spiritual, legionarii nu vor face uz niciodată de violenta: nu vor folosi violenta nici în limbaj măcar.

Legionarii cu sufletul lor cald și inima bună, vor să întodeauna să aplaneze conflictele și să rezolve pe cale pașnică orice diferend, ori de cine ar fi provocat. Țin să sublinieze că legionarii n'au provocat, nu provoacă și nu vor provoca niciodată pe nimeni, ori care ar fi situația în care s'ar afla

sunt următoarele:

1) Omul de bun simț. Prima condiție a celui ce dorește să pună o cărmămidă la ridicarea României Noi, este ca el să aibă bun simț.

În fața polițianului mărunț, închistat în legea unei vici-picurieni, care sfidează durerea poporului și a țării, dogma legionară a fixat poziția grănicite a omului de bun simț; respect față de legi, față de bătrâni și față de tineri suși. Legea aceasta trebuie să intre în sângele omului noi.

2) Om de credință. Nu este pagină în istoria Românilor care să nu fie mângâiat de pala trădării. Trădătorul, această plagă și buruiană otrăvitoare, trebuie să dispară.

Omul care cotopește trădarea este om de credință: față de Tron și țară, față de Căpitanul și Comandanții lui. Se

faberele de muncă

O lume nouă, fundamentată pe un om nou, pe un nou suflet și crescută în dogma unor credințe de fier

Metul lui este senin ca cerul înstelat.

3) *Om de luptă.* Care să-și facă cel mai înalt punct de onoare al vieții lui: vitejia. Vitejia cultivată la maximum. Vitejia care să-l mănă în luptă, dându-și viața chiar fără ca să aibă timp să se gândească la ea. Gata oricând de luptă și de fapte de eroism, prin care să-și apere Patria, tot ce avem scump și tot ce-i românesc. Existența noastră pe acest pământ o datorim spiritului de luptător al neamului nostru românesc, moștenit dela Dacia războinică și dela Romani.

4) *Om de muncă.* «In muncă stă noblețta statornică și chiar ceva sfânt. Numai în irândăvie stă veșnic deznădejdea. Binecuvântat este numai acel ce-a găsit de lucru. La drept vorbind, toată munca adevărată este religioasă. Minunăta este zăcătoarea călugărilor de demult: a munci, este a te ruga. Privește în sus, în jos, împrejur, înapoi, înainte, vezi vreun erou, sfânt, Dumnezeu sau drac, care să nu lucreze. In această lume un singur monstru. Acesta e Ieșneșul».

Prin muncă își justifică omul existența pe pământ. Munca este moralitate. Munca este dela Dumnezeu. Tinerețea trebuie crescut in acest cult. Munca este izvor de virtuți, de sănătate, de voe bună și ferice.

5) *Om corect.* Omul incapabil de-a face rău.

Corect în șinerea cuvântului dat. In mănăirea banilor publici, să suferă el, in toate manifestările vieții sale.

Impotriva tipului de secătura al omului fără cuvânt de onoare, incorect, necinstit, omului care este mediu favorabil de dezvoltare a tuturor viețiilor, slăbiciunilor și deșertăciunilor omenești.

6) *Om drept.* Drept într'atât încât să poată aduce sentință chiar impotriva lui însuși. Drept cu toată lumea. Drept cu

dușmanii lui, chiar. Drept, in-diferent de consecuțiile ce i le-ar aduce această atitudine.

7) *Om tare.* Mai tare decât fierul. Nimeni și nimic să nu-l poate îndoi și întoarce depe calea apucată. Să sfideze toate primejdiile în față căroră ar fi pus. Să treacă cu voioșie muntele suferinței, pădurea

cu fiare sălbatice, mlaștina deznădejdei, fără ca o singură clipă să se îndoiască sau să-i treacă prin gând ideea de-a se întoarce îndărăt.

8) *Om mare.* «Care să știe să iubească, să pedepsească, să ierte, să gândească, să riște și să se jertfească. Omul mare, — diametral opus Omului pitic,

in al cărui suflet nu este loc pentru Patrie și Neam. El, sufletul pitic, este animat și trăiește numai pentru el, pentru în-teresele lui pur personale.

In contra acestui om piperni-țit, școala legionară trebuie să creieze omul mare.

Ioan N. Cruceanu

SCRISORILE „CUVÂNTULUI NOU“

Răvaș unui preot

In satul d-tale, părinte, oamenii sunt liniștiți de-acum. I-ați adunat într-o bună zi, după săvârșirea sfintei Liturghii și le-ați spus vorbe de învățătură desprinsе din Sfânta Scriptură. Rodul cuvintelor rostite de sfinția ta se vede.

In zilele de sărbători, cărciumele jinducesc după sătenii care au început să le ocolească. Țărani, in străie de sărbătoare, se'ndreaptă, rând pe rând, spre altarul Domnului.

Ascultă, cubios, troparele cântăreților din strană. Nevestele își privesc, cu ochii înclărmăși, odraslele tinere din fața altarului. E atâta cucernicie in sufletele tuturoră părinte.

Ispravă Sfinției Tale este mare. Nu am cuvinte de laudă care să răsplătească toate aceste fapte creș-tinești.

Astăzi, după liturghie sătenii își cer lumină in toate treburile țării: in mersul școalei și al politicii, asupra veștilor pe care le aduc ziarele și asupra întâmplărilor din străinătate. Un țaran din satul Sfinției Tale, mi-a vorbit cu multă însuflețire despre activita-tea D-tale duhovnicească. E acolo o turmă cu un adevărat păstor. Vor lua multă pildă din tot ce rânduiește sfinția ta într-un sat românesc.

Și încă o veste bună: E un învățător tânăr acolo in sat și un notar de ispravă. Trăiți cu toții in ar-monie.

Veți clitori un adevărat sat românesc, părinte. Drum bun și norocos.

A trăi pentru o idee, înseamnă a te îngemăna, trainic, cu destulul ei. A trăi pentru o idee înseamnă a privi și a merge mereu înainte. A trăi, pentru idee înseamnă a crede in idee.

A trăi pentru o idee înseamnă a elimina olinina și ac-tive hedoniste. A trăi pentru idee înseamnă a lupta mereu, fără intrerupere, până in clipa victoriei. A trăi pentru o idee nu înseamnă a trăi foloasele victoriei ci mulțumirea victoriei.

A trăi pentru o idee înseamnă a da totul și a nu cere ni-mic. A trăi pentru o idee înseamnă a muri pentru idee.

♦♦♦

Nu discuta un ordin. Execută-l. N'ai dreptul să-ți pierzi timpul discutând dacă un ordin este sau nu este rațional. Cheia și raționamentul ordinului le poartă acela care l-a dat.

Un ordin care pare irațional și a cărui execuție pare imposibilă, este, desigur, un termometru al disciplinei.

Pentru spiritul de disciplină, execută-l. Discuția este timp pierdut.

Și orice clipă pierdută, într-o acțiune, este un banș acordat adversarului.

Rânduri către un învățător

Deși departe de orașul sau satul D-tale, eu te am aproape. Acolo, poate, nu ai lumină electrică. Stai pe gânduri la lumina anemică a unei lămpi.

O clipă te zăresc in trei fe-luri, trecător in trei anotimpuri de viață. O clipă numai. In urmă, cele trei icoane se contopesc într-una singură: învățătorul. Dascălul satului, ob-lăduitorul tinereilor destine, dă-scălul meu depe vremuri, care stăruie cu o amintire plăcută in țara copiilor mele. Așa te văd, domnule învățător. Ră-sfoiești o carte. Pentru D-ta, cartea vorbește, o ascuți și te ascuți, o înțelegi și te în-țelegi.

Citești in armonia slovelor, măiestre cartea dintră început a Neamului și călătorești pe drumurile lui.

Descalci, in amintire cu Negru Vodă și Dragoș Voinic-ul, te lupți cu furia oștilor alături de Mircea Voevod și Ștefan Vodă, te'nehni alături de Constantin Brancoveanu și Neagoe Basarab, induri chinu-rile setei cu Vodă Ion Campil-țul, undești, pe o câmp de luptă și intri, vijelios, pe por-țile cetății Alba-Iulia, cu Mihai Viteazul. Da, d-ta trăești isto-ria Neamului.

Și, demultorii, stai pe gânduri. Ai lasat cartea din mână. Stingi lumina și dai ș'adormi. Dar nu te lasă gândurile. Te framântă întrebările. Visezi un sat românesc. Visezi ca cul-turală și așezăminte de cul-turală. Visezi școlțori și fapte bune. Visează, domnule învățator. Se vor îndeplini toate. Dar nu uita un lucru: in toate ac-tiunile să fii sincer, adevărat, de partea binelui și a adevă-rului. Și să fii perseverent. Numai, așa vei învinge. Peste obstacole și peste șicanele mo-mentane, gândurile bune vor învinge. Mă opresc. Simt că mai înțeleg. Te las in pace, domnule învățător. Sting și tu lumina. Și mă dau praulă gândurilor.

«Neamul nostru își recla-mă azi o altă viață, călăzită de un duh nou, cu alt tipar sufletesc: Onoarea de a tra-zi această brazdă in istoria românească ne revine nouă, generației tinere».

ION BANEAN

slovă • cultură • și • artă •

PE MARGINEA CĂRȚILOR

Fortul 13 și punctul nostru de vedere

Un nume care pentru mulți evocă amintiri, iscoare trăite și clipe de viață bătută în caiele vremilor. Pentru toți, în orice caz, «Fortul 13», este un nume plin de chemări și întoarceri înapoi.

Nu suntem critici de meserie. Și nici nu vom încerca desbateri pe marginea epitetului de roman pe care-l prezintă subtiltității cărții.

Un roman, didactic vorbind, sau alunecând pe panta criticismului literar, este o piesă care se mișcă în cadrul unor legi fixe și ține cont de anumite norme. Sub acest aspect și din acest punct de vedere, «Fortul 13» nu este un roman. Și faptul nu este o greșală și nici o calitate minoră a cărții. Un roman — deși roman și perfect încadrat în tiparul genului — poate fi o carte bună sau proastă.

Tot așa de bine după cum o carte, fără a fi roman, poate să, fie foarte bună. Și e cazul acestui «Fortul 13».

Dragos Protopopescu, fără a-l lungeși, și fără a-i trimite cu ramburs bagaje de laudă, nu poate scrie o carte proastă.

Am rostit o părere: «Fortul 13» este o carte bună, fără să fie roman. În presă, în foiletoanele critice, — de nuanță mai mult sau mai puțin naționalistă, — «Fortul 13» a fost catalogat în cadrul unor considerațiuni care porniau mai mult dela d. Dragos Protopopescu — omul.

Noi vom încerca să pornim dela carte. Și suntem datorii cu o spovedanie dela început. Înainte de apariție, când a fost anunțat numai titlul cărții, noi i-am bănuț un alt conținut și o altă factură interioară. L-am bănuț, sub influența și puterea de sugestie a titlului, sferă de suflu epic, turnat în armatura de oțel și bătut de crivățul aspru al clipelor în trairă lor de fond, de sensibilitate adăncă, peste prezentarea lor fotografică și imediată, peste caracterul lor epico-didactic. Mai precis, osmozat prin sufletul scriitorului, filtrat prin membrana sensibilității și exteriorizat așa cum pana lui Dragos Protopopescu, cu posibilitățile artistice, știe și poate să o facă.

Am bănuț participare legionară de suflet și nu observare de străbun.

În forma în care se prezintă, «Fortul 13», a fost o surpriză pentru noi. E o carte admirabilă și așa. E o carte mare, dacă vreți. Ca valoare literară.

Stilul vioi și antrenant te subjugă, te face prizonier, dela prima până la ultima filă. E o cascadă de chipuri și figuri, unele schitate altele conturate precis, pe care le recunoști din prima clipă. Și asta înseamnă că penelul lui Dragos Protopopescu, evadând din linia virtuozității, poartă pețeta unei maturități scriitoricești de negăduit.

D-ș-a schițează fugar, în linii mari, clar precise și sugestive.

Se oprește asupra amănuntului numai pentru a da un colorit mai plastic personajului sau situației. Nimeni cred n'a zugrăvit, mai lapidar și totuși precis, marea noastră metropolă — camulată sub numele de Bucara în «Fortul 13» — ca d. Dragos Protopopescu.

Nimeni n'ar fi putut să dea o galerie de figuri mai frumos conturate, în fuga neastăpăratului condei. Hotărât, «Fortul 13» este o carte admirabilă. Și a închis între paginile ei un teazaur de humor.

Și aci nu ne împacăim noi cu ceva. Prea mult humor, domnule Dragos Protopopescu! Și parca prea mironas a Tamisa. Prea mult temperament englez. Străbate ceva nuanță de Bernard Shaw în această carte. Și prea îl văd pe d. Dragos Protopopescu, urias în talent, privind cu ochelari de englez, înarmat cu un «Dunhill greu de tutun», toată această etapă de sguitor dramatisat și de autentică frământare românească.

Scurt: am impresia că d. Dragos Protopopescu a fost depășit de talentul d-șale și robit, fără să vrea, temperamentului său de mare humorist.

Trântit pe un picior de închisoare, cu toată eleganta și fonată, rade ca un englez de situații și fenomenul «ruritarian», așa cum se bat în cuțite de ironie și humor englezi cu scoțienii. S'a răs, fără doar și poate, mult de tot între zăvoare. Și un operator de cinematograful sonor, nu putea decât să înregistreze acest răs. Dar răsul dintre zăvoare, credem noi, nu e numai o manifestare de ineputabil humor. Ră-

Nu descuraja. Oameni slabi nu pot fi soldați ai unei idei.

Când ești la marginea prăpastiei, cântă și fi senin.

Porți lupta și atunci când nu mai poți lupta. În cazul acesta lasă celor ce rămân testamentul unei vieți de luptă. O viață de luptă care s'a încheiat, e o viață care vorbește dincolo de moarte.

E o luptă pe care o porți atunci când, aparent, nu mai poți lupta.

ul de-acolo era refuzul plânșului, era atitudinea statură a curajului, era o exteriorizare a sufletului eroic. Era o sfidare a chinurilor și a morții. Șensul acesta îl bănuim în titlul acesta de zăbrele: «Fortul 13». Dincolo de răs, era drama pe care o vrem turnată în slova.

Dar să nu se pară că am intrat în făgașul unei critici ne-gative. Am fost numai sinceri.

Chiar d. Dragos Protopopescu ne susține în aceste considerații în slova de închinare a cărții: «O mică trilogie de întineric a cărei primă parte, cel puțin, nu vrea deloc să fie tristă»...

Orice minciună spusă plugarului, este o brază furată din ogorul lui. Ori-ce sfat rău dat țăranului este o crimă la adresa țării. Alcoolul împărțit la alegeri, ucide neamul și sguodie temelile țării. Ori-ce ademineră a săteanului. E o bucurie smulșă din inima satului și un sicriu deschis pentru copiii lui.

Poșta Administrației

Stefan Nuță, Plocești. Calde multumiri pentru entuziasmele aprecieri. Cuvântul d-șale de ca marad este o răsplătă mare pentru noi. Acceptăm propunerea. Se va trimite numărul de exemplare cerut.

Ion V. Rădulescu, Brăila. Multumirile noastre. Așteptăm «Omul Nou». În viitor, trimiteți 20 exemplare. Și, nu uitați, noi suntem într'un oraș pistruiat. La noi, bunii Români se numără pe degete.

M. B. Negrești. Primit abonamentul. Multumiri.
Amos Horațiu Pop, Ludușal de Mures. V'am trimis ziarul tocmai pentru că v'am cunoscut deostoinția. V'am înțelegem argumentele, deși noi ne batem în grâji și mai grele. Pe viitor, vă vom expedia un exemplar Dv.

Gh. Cârțu, Vatra-Dornei. — Multumiri și aceleași urări de bine. Se va trimite numărul de exemplare dublat.

N. R. — Poșta administrației s'a paginat astfel d'în cauză că mandatele ne-au sosit la încheierea primei patru pagini.

D. Dragos Protopopescu n'vrut să rădă. Și pentru că noi îl iubim, rădem și noi. Cu o condiție:

În volumul al doilea, să ne dea epica Siberiei a vremilor de întineric încununată — în volumul al III-lea — cu scapărări de fulger verde și biru-țintă.

Dar să le scrie grabnic. Pentru că să nu-l depășească evenimentele.

Până atunci putem citi și admira o linie de mare humanist și înalte calități de observator, în această prefață a adevăratului «Fortul 13». Care va fi scris. Cu aceiași putere de evocare în stil, dar cu altă linie în fond.

Printre zăvoare

Și dacă râmile mă dor,
Și plâng în trada mea țărâni,
Mi-șoș da cu bucurie, azi, toți
[amă
] Jani
Să tai o cale nouă 'n stâncă.

Aș vrea să mă cobor...
Pe margini de prăpastie adâncă

Să spăl o spadă de rugină
Și 'n stei să dăltuesc o lege
[nouă,
] Jani
Să fii un cronicar cu pană de
] lumină

Și an de an,
Cu slove impletite 'n rouă,
Să scriu povestea unui Căpitan.

Din celulara mea tăcere,
Să scot o cheie pentru vremi
[mai bune,
] Jani
În armonii de clopot să sune,
Nădăjduită Inviere.

Cum creș și trec printre ză-
[brele sumbre,
] Jani
Le deslușesc ființa lor între-
[agă:
] Jani

Din lumea de tăceri cin umbre
Ce vor și știu să n'ențeleagă.

E Ștefan Vodă al Moldovei,
Cu spada lui de Voceod.
Mitropolii, în ruga slovei,
Desleagă, pentru vremi, izvod.

Ii văd. Invie morții, 'ntre ză-
[voare
] Jani
Și trec în marș de fulgere și
[surs,
] Jani
De când tot trec și rana s'a
[finchis.] Jani

Și nu mă doare.

Adorm cu vocești toți în gând
Cu dor de o țară nouă peste noi
Sunt însetat de vis și sunt răd-
[mând
] Jani
Ca Vodă Ion Cămpitul, la
[Roșcani.] Jani

Când noaptea peste lumă se în-
[fierde,
] Jani
Visez că așa cu zăbrele și
[deschis.
] Jani

Făptură de Arhanghel verde,
Imi lasă 'n dor,
În flăcări, visul meu, pe zăbră
[șeris.
] Jani

Valeriu Cârde

Contra fuziunii forțelor naționaliste.

Acțiunea d-lui Al. Vaida-Voevod pe plan istoric

Acțiunea «Frontului Românesc» de sub președinția dlui Al. Vaida Voevod, este o problemă de capitală importanță pentru destinele ideii naționale.

Valoarea momentului în care d. Al. Vaida Voevod a pornit acțiunea, a fost relevantă, frumos și just, din partea generației tinere, de către d. Ion I. Moța, în declarațiile pe care d-sa le-a făcut atunci.

«Numerus valchicus» a fost primit, la început, ca o simplă diversione.

Felul cum a înțeles d. dr. Alexandru Vaida Voevod să-și cronometreze acțiunea, și spulberat nădejdele pescuiturilor în apă tulbură. Sărindarul a trebuit să tacă și să se mulțamească, meru, cu slova refuză a intrigărilor și svonorilor de reveniri. În pauzele acelor să fluere anost și să injure ca la ușa cortului.

«Frontul românesc» este zii un organism îndecat. Are o evoluție. Și o atitudine suficientă precizată. Prin urmare poate fi privit prin lentila unei observații obiective și poate fi locodrat, în sens funcțional, în palpăția sufletului românesc care mijeste spre o viață nouă, mai bună și mai civilizată.

Când a pornit această acțiune, d. dr. Al. Vaida Voevod a jucat ca mai mare cară din viața dsale. Mai mare decât toate frământările din tinerețe, mai mare decât istoria vijelioaselor lupte purtate în parlamentul dela Budapesta și mai însemnată decât istorica declarație pe care a citit-o în aceeași parlament, anunțând desipierii definitive a Ardealului, de Ungaria și alipirea lui la trunchiul străbun.

È necesar să ne oprim puțin asupra acestui moment și să-și regăsim semnificația. Momentul, intr-adevăr, a avut o valoare covârșitoare.

Și așa dece. Ca fond sufletesc, ca năzuință și gânduri, d. Al. Vaida Voevod a fost întotdeauna un mare român și-un luptător dinamic pe plan românesc. Formal însă, d-sa a fost locodrat într-o lume care-și juzeze neamul în discursuri și-și bătea joc de țară în practică.

Când a simțit că aerul devine insuportabil și criminal, la masă celorburilor politicieniste, d-sa a trântit, într-o cinstită și înecată pornire, ușa din strada Corăbilor și a bătut la ușa lordesilor sărace. D-sa venise dintr-o lume și-și destăinau, în fața poporului, minciunile și apăsările perverse. În țară a fost o squidre de temelie.

Vorbia un om de talia d-lui Vaida Voevod. Cuvântul lui avea greutate. Și programul lui nu era decât reluarea unui fir de năzuință mai vechi. A mai cerut un ardelean «numerus valchicus»: Horia. A mai cerut un oltean vajnic o «Românie a Românilor»: Tudor. A mai gândit așa un creștin-politic genial: Eminescu. A mai stigmatizat de mocația un mare gânditor politic, prieten mare al d-lui dr. Al. Vaida Voevod: Aurel C. Popovici.

Prin urmare, d. Al. Vaida Voevod venia să îndeplinească prevederile testamentului politic lăsat de o întreagă pleiadă de luptători.

Și când a pornit acțiunea, d. Al. Vaida Voevod a dat un examen de mare bărbat de Stat. Vedea în viitor.

Citea în rărunchi unor realități triste. Temperament inductiv, d-sa sesiza aceste realități. Nu mai putea aștepta o experiență tristă, pentru a stoarce observații și învățături, pe spatele țării, pentru viitor.

Tactica, pe care d-sa a impus-o în evoluția acțiunii Frontului Românesc, e cea normală. D-sa s'a rostit contra fuziunii cu național-creștinii. Și a procedat admirabil. Pentru că fuziunea este de esență democratică. Și-și are metehnele ei.

Fuziunea înseamnă legătura dintre două familii politice, care ar putea duce la un divorț. Și consecințele ar fi fatale.

Pe lângă aceasta, deși pare paradoxal, fuziune nu înseamnă concentrare și sporire de forțe. Ci diluare.

Sub semnul fuziunii și din cauza ei s'ar lucra în zodia anaretului. S'ar grăbi sorocul unei guvernări naționaliste prin surprindere, regisată de oame-ni nepregătiți total sufleteste pentru o zi atât de mare. Și atunci, efectele ar fi dezastruoase.

Poporul ar fi jefuit de ultima nădejde. Și ciacae este mai grav, nici acei cari vor veni în numele adevăratelor credințe, n'ar mai fi crezuți. Pentru că li s'ar crea un precedent de pomână. Și iată cum, judecând prin prisma sensului de permanență istorică, meritul d-lui Vaida Voevod crește tocmai prin respingerea acestei fuziuni.

D. dr. Al. Vaida Voevod n'a judecat prin imediat, prin element și prin dorul de-a guvernare. D-sa, a judecat prin mâine, prin maximum de randament istoric, prin etern.

Și aceasta este legea fundamentală a acțiunii politice.

Tactica d-sale e sincronică, perfectă, cu sensurile istoriei și adaptată la simetria evenimentelor politice de rădăcină și bază.

Și, în acest sens, misiunea «Frontului Românesc» se conturează precis: acția d-a deschide porțile generației tinere și de-a patrona epoca de tranziție spre statul totalitar de mâine care-și va salta idealul cu brațele întinse spre cer.

O deviere dela această linie ar însemna mulțămirea partizanilor proaspăt ieșiți din democrație, o continuare de fond vechi sub formă nouă și o sinucidere politică din partea d-lui Al. Vaida Voevod.

Dar lucrul acesta nu e posibil. D. Vaida Voevod a spus, scurt și clar, că nu urmărește o guvernare. Că nu vrea fuziune. Că nu vrea o victorie aparentă și electorală pe apele țării, ci o victorie a țării cu risul dela a guvernare, o victorie peste persoana d-sale fizică. D. Vaida s'a depersonalizat.

Și într-o bună zi între cărți și amintiri, în cabinetul de lucru, Tigurl Ardealului, a rostit o frază impresionantă:

— «Cine știe, poate nu sunt chemat eu să duc acțiunea la îndeplinire».

Și 'n ochii bătrânului a lucit un foc strănuc.

Așa, «Frontul Românesc» va fi o mare etapă în istoria poporului românesc. Și va fi începutul hânelui care va veni, ca o primăvară verde.

Și 'n definitiv, «Frontul Românesc» e d. dr. Al. Vaida Voevod. Și toți cei care au venit, — dacă au venit cu gând curat și spirit de jertfă, — după pornirea acțiunii.

Cei moștenitori din partidul național-tărănesc, împreună cu acei care au venit atrași de mirajul unei guvernări, sunt vai-diști. Adică niște satelii care, dacă punem o teză absurdă, în cazul că d. Vaida ar deveni liberal ori altceva, l-ar urma fără nicio condiție. Sunteț legăți de omul Vaida. Nu de sufletul Vaida.

Evident, acțiunea nu contează pentru idee și pentru țară. Contează exclusiv pentru ei.

Rezumativ, «Frontul Românesc» e d. Vaida.

Și singur dsae responsabil în fața istoriei, în fața unui neam de hătoicorji și furaj, în fața alegătorului îndobitocit de alcool, în fața copurilor sărmani, care, chiar atunci când nu te înțelege și nu te aplaudă, merită o soartă mai bună.

Revista
presei naționaliste

„Insemnări Sociologice“
An. I, No. 11 (Februar).

Revista aceasta de sociologie, face un imens bine luptei naționaliste. Savanții închiștați în leit-motivul materialismului istoric — marxși după ce Marx și marxismul, ortodox sau dirijat, primitiv sau adapat, au murit — pot vedea, cu panică și stupoare, că se poate gândi, limpede și științific și pe axa naționalismului. Desprindem și recomandăm toate articolele din acest număr al „Insemnărilor“, „Andre Joussain“. Răsturnarea forțelor; prof. Dan Rădulescu: Problema spiritualității ca problemă de temelie a sociologiei dinamice. (Și pentru materialistii istorici și neistorici, acest studiu, în special); prof. Traian Brăileanu: Imperativele morale în viața economică.

Revista apare la Cernaui, sub conducerea dlui prof. Tr. Brăileanu și costul unui exemplar este 5 lei.

„Omul Nou“
An. I — No. 2.

Apărulă aproape simultan cu noi, tribuna aceasta brăileană, se prezintă în admirabile condiții. O gândire simplă și liniară trecut prin focul sentimentului înalt, străbate toate pășinile. Desprindem din acest număr: „Impotrirea spiritului anemic“ al dlui Stere Mihalescu; „Sufletul Nou“ al dlui V. Balaban și „Spiritul Uniar“ al dlui S. Petrosu care conduce — fără teze savante — la finalul armoniosului social românesc, sub cer românesc, desprins din autentica interpretare a spiritului legionar. „Intre „Ius“ și „Nietzsche““; studiu dlui C. Teodoroscu e admirabil scris. E meditație, e gândire, e frământare. Dar e și literatură de participare personală. Nu obiectăm asupra faptului că „Intre „Ius“ și „Nietzsche““ e un studiu bine scris. Dar într-o gazetă legionară, d-sa putea dezbate pe marginea „Übermenschului“ nietzschean, de factură biologică, teza supraomului spiritual al lumii legionare. Cu altă intenție și cu același condei, poate ieși un studiu legionar. Și asta e mai mult decât bun.

Citiți și răspândiți
„Cuvântul Nou“

Pentru ziarul „Satu-Mare“

In ultimul număr al ziarului „Satu-Mare“, un domn ascuns sub V. lansează un atac de nesinceritate prea vizibil pentru a-l mai discuta sau comenta.

Nu polemizăm cu nimeni. Nu pierdem timpul cu ocupații de acest fel strict „democratice“. Dar pentru că a fost atacați un destoinic încățător dela grăniță, care face apostolat înalt acolo, ținem să precizăm următoarele:

„Cercul cultural din Boghizi“ s'a ținut la serocul lui, neacondă nicio legătură cu propagandă partidului „Totul pentru țară“.

Dodă: I-am cunoscut, personal, pe d. Vasile Chereșeg abia în ziua aceea.

Am vorbit la serbarea publică d-nii Ion N. Cruceanu și Valeriu Cărdu despre: „Rostul caselor naționale la frontieră“.

In cadrul serbării nu s'a făcut politică.

E la mîntea cocoroi' ai că președintele cercului cultural, liberal get-beget, nu s'a apucat să intre în hora partidului, „Totul pentru țară“.

Iată de ce insinuirile din ziarul „Satu-Mare“ mă surprind. Il știu cavaler pe d. dr.

Ștefan Anderco. Și pentru că-l cunoșc astfel, aștept un răspuns.

Până atunci le scriem un caz: Preotul naț.-fărănist din Bozinta-Mare, d. Gheorghe Nagre, după ce a insultat pe toți fruntașii partidului „Totul pentru țară“ — care nu-și iubesc pe aproapele lor, evreul, călcând astfel porunca lui: „— s'a ocupat, la predica din biserică, de alegerile dela Mehedintzi și Hunedoara.

Iată un preot, care săpă mormântul creștinismului, trivialisând sfințenia odăjdiilor cu laude aduse acelor ce insultă biserica și nu recunoște pe Dumnezeu.

„Satu-Mare“, ziar moralist de calibrul, în loc să inventeze, s'ar putea ocupa de acest caz perfect adevărat.

Fantezia calcă uneori în străchini. Și nu se găsește pe toate drumurile.

Dar lucrurile real împlănite le poate vedea până și d. V.

Ochi arie. Pușin bun simț, puțină rușine a obrazului și articol și gata.

Nu e nevoie de talent. Din nefericire, condeiele din România nu sunt dresate și nu muzică pe acei ce n'au talent.

Popas

M'am întors din țara drumului fără liman, Călea visului de tine nu mă mai desparte. Floarea gândului o port la mine, an de an, Cum mi-ai scris tu, mamă, într'un șir de carte.

Am venit înstrăinat, cu toamna, să le caut, Să-ți citesc din file prăfuite de psalire. Azi când plînge amintirea ca un flaut, Să-l mai văd pe Iakin, monahul dela mănăstire.

Nu știu, mamă, Popas plînge, lin, pe coarde de pustiu. Se distramă,

Și tot plîng, în hora vîntului, castanii, Poate am uitat și casa și-am venit târziu... In surdina vremii au tăcut, azi, anii...

Mamă.

Cheia vremii plînge, ruginit, în poartă.

Cine strigă, mamă, în grădina moartă?

Mamă bună, vezi aprinde-o lumânare.

Am venit, cu gândul obosit, să-mi caut,

Azi, când amintirea plînge ca un flaut,

Istovit, copilaria prin sertare...

(Flori de suflet)

informatiuni

Toate manuscrisele pentru „CUVANTUL NOU“, se vor trimite pe adresa d-lui VALERIU CĂRDU, Satu-Mare, Str. N. Balcescu 10. Articolele vor fi scrise pe o singură față a filei și citite.

Redacția își rezervă dreptul de a modifica sau de a tăia anumite pasagi, pentru a păstra caracterul unilar al revistei.

Articolele nu pot fi mai mari decît două fețe de hîrtie velină pentru mașină.

Articole mai mari se admit numai în cazuri excepționale. Manuscrisele nepublicate se ard.

***

ORICE SUMA DE BANI destinată „Cuvântului Nou“, se va trimite pe adresa d-lui STOICA LEAUA, administratorul revistei, la același adresă.

***

Cea mai mare năzuință care cuprinde esența revoluției spirituale de mîne, este dăruirea unui suflet nou poporului românesc. Fără acest suflet nou, nu este posibilă nici o învoire nici o îndreptare. Îndreptarea nu poate veni decît într-o generație tânără, care se prezintă curată în pragul vieții și în fața istoriei neamului său.

ION BANEA

Tipografia „Gloria“ Satu-Mare

„CUVANTUL NOU“, după cum am spus în primul număr, n'a pornit cu un capital de rezistență și nu e subvenționat de nimeni. Capitalul inițial este: **vrere, tinerțe și ideal.**

Nu cerem sprijin material și subvenții nimănui. Cererea și cerșitoria oficială nu intră în obiceiul nostru. Cerem, în schimb; **promptitudine, înțelegere și camaraderie.** Cerem suflet.

O tribună de luptă naționalistă intransigentă, care apare la marginea țării, la hotarul dinspre Ungaria, într'un oraș pistruiat, trebuie să fie înțeleasă. Și trebuie să fie sprijinită **sensul frăției și al camaraderiei.**

Legătura sufletescă dintre redacția ziarului și acei cititori s'a trimis un număr de exemplare, **trebuie să funcționeze constant.**

Am trimis exemplare fraților de gânduri. Unii elite. Și avem încredere în această elită.

POȘTA REDACȚIEI

JUGASTRU—CRIN—CLUJ. Articolul, cu mici modificări pe care le va face redacția, va fi publicat într'unul din numerele viitoare ale revistei. Dar dacă nu te aștepți, avem și noi o pretenție: înainte de publicarea articolului, vrem să cunoaștem numele D-tale adevărate. Numai pentru redacție! Nu înțelegem rezerva aceasta față de noi. Și numai ea explică rezerva noastră. Creдем că ne-am înțeles.

G. D. TIMIȘOARA. Incerările sunt laudabile. Poezia patriotică este un gen dificil. Încearcă să scrie un nou accenți stors din vremile de azi și îndreptat spre vremile de mîne. Ne vom mai întâlni.

I. N. ORADEA. Nu suntem cionșii și furioșii, nu împărtășim această teză. Argumentele din întâmplare, le găsești chiar în acest număr al revistei. Nu publicăm decît articole în spiritul revistei. Încearcă și vă adaptați.

Dacă te cerți cu un camarad de luptă, nu face responsabilă ideea pentru acest lucru. Cearta este un proces între persoane. Ideea trece peste persoane. Dacă un camarad de luptă s'a întâmpat să nu fie la înălțimea ideii, nu te constiști parte civilă față de idee.

Dacă pleci depe terenul de luptă al unei idei pentru că un camarad a fost mic la suflet, vîna ta este mai mare.

El este un vinovat înconștient, pe care sancțiunea l-a trecut cu vederea din întâmplare. Tu ești un **dezertor conștient.**

Și acest păcat e cel mai greu.

stiri-mărunte

Coperta acestui număr din „Cuvântul Nou“, executată de d. prof. N. Brana, este inspirată după o vignetă din „Cuvântul Studentesc“.

***

Studiul asupra conflictului italo-abisinian, din lipsă de spațiu, n'a putut fi inserat în acest număr. Deci, în numărul viitor.

***

Tot pentru numărul viitor am obținut colaborarea unui distins intelectual, slujitor al aceluiași ideal.

***

Ziarele tot pomenește. De întorsăturile noi și misterioase întorsături în „Scandalul Skoda“.

Nu cunoaștem o afacere Skoda. Și un scandal: felul cum se discută și cum întărește sancțiunile în această verosă afacere.

Revista presei naționaliste

Citiți publicațiile naționaliste

„REVISTA MEA“

director: Marha D. Rădulescu, Cluj.

„GLASUL STRĂMOȘESC“

Cluj

„ROMÂNIA CRESTINĂ“

Chișinău

„BRAȚUL DE FIER“

Focșani

„ICONAR“

Cernăuți

„INSEMĂNĂRI SOCIOLOGICE“

Cernăuți

CUVANTUL ARGESULUI

„CUVANTUL STUDENȚESC“

***